

Saksnr. 26/5069

Dato 10. februar 2026

FORSLAG TIL KRITERIER FOR DISPENSASJON OG TIL OVERGANGS-ORDNING FOR NYE KRAV TIL AUTOMATISKE VEKTER OG VEIESYSTEM

1. Innledning

Fiskeridirektoratet viser til nye krav til automatiske vekter og automatiske veiesystem. Kravene ble vedtatt av Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) 3. februar 2026 og trer i kraft 1. januar 2027 for pelagisk sektor, og 1. januar 2028 for landinger av hvitfisk, skalldyr og andre villlevende marine ressurser.¹

Det nye regelverket omfatter

- midlertidig forskrift om automatiske vekter og automatiske veiesystemer ved mottak av pelagisk fisk,
- endringer i forskrift om landings- og sluttseddel ([landingsforskriften](#)).

Regelverket omfatter også nye måletekniske forskrifter vedtatt av Justervesenet.

Fiskeridirektoratet er gitt hjemmel til å fatte vedtak om dispensasjon fra kravene til både automatiske vekter og veiesystem for «særlige tilfeller», til å beslutte hva som er «særlige tilfeller», samt sette vilkår for dispensasjoner.

På bestilling fra NFD sendes med dette på høring forslag til kriterier for dispensasjon og forslag til utforming av en overgangsordning til nytt regelverket. Forslagene er utarbeidet i samarbeid med Justervesenet. Målet er å finne et best mulig balansepunkt mellom ulike hensyn, og samtidig gi systemutviklere, leverandører og næringen rimelig tid og forutsigbarhet til å fortsette arbeidet med å utvikle nødvendige teknologiske løsninger, samt innrette rutiner, drift og mottaksanlegg i tråd med de nye kravene. Det er i bestillingen fra NFD tatt opp at temaet er avgjørende for regelverkets legitimitet, og at det derfor er et særskilt behov for innspill fra fiskerinæringen rundt disse spørsmålene.

I det følgende fremlegges Fiskeridirektoratets vurderinger med hensyn til forholdsmessighet, likebehandling, begrunnelse og virkninger av foreslåtte kriterier for dispensasjon, og forslag til overgangsordning og trinnvis innføring av de nye kravene.

¹[Nye krav til vekter og veiesystemer ved fiskemottak - regjeringen.no](#)

Til grunn for utredningen og forslagene ligger i tillegg til det nye regelverket også den pelagiske kontrollavtalen mellom Norge, EU, Island, Færøyene, Grønland og Storbritannia («[Stand Alone-avtalen](#)»), signert i november 2022. Avtalen som etablerer felles kontrolltiltak uavhengig av de årlige fiskeriavtalene, inneholder krav om lagring og tilgang til veiedata, og lagring av hendelsesdata. De nye kravene oppfylle forpliktelsene vi har etter avtalen.

2. Frist for innspill

Vi ber om at kommentarer og innspill sendes til Fiskeridirektoratet innen 7. april 2026. Alle kan komme med innspill, også de som ikke står direkte på mottakslisten. Høringen vil også være tilgjengelig på www.fiskeridir.no.

Innspill sendes til postmottak@fiskeridir.no, og merkes med vårt saksnummer 26/5069.

3. Nye krav til automatiske vekter og veiesystem

3.1 Bakgrunnen for de nye kravene

Kravene til automatiske vekter og automatiske veiesystemer er en oppfølging av [NOU 2019: 21 om framtidens fiskerikontroll](#) og Fiskeridirektoratets tidligere handlingsplan for utvikling av fiskerikontrollen, videreført i Fiskeridirektoratets program for fremtidens fiskerikontroll.

Norge forvalter store mengder verdifulle ressurser i havet, og har bundet seg til ulike internasjonale avtaler om å overholde tildelte kvoter og forhindre overbeskatning av ressursene. Krav og forventninger fra markedene om at forpliktelsene overholdes, gjør at dette også må kunne dokumenteres. NOU 2019: 21 tar opp at det fordrer et troverdig og etterprøvbart system for registrering av ressursuttaket.

Det ble i arbeidet med utredningen sett på hvordan ny teknologi kan øke tryggheten for at norsk fisk er lovlig høstet og lovlig omsatt i første hånd. Det ble vurdert hvordan myndighetene kan øke effekten av de samlede kontrollressursene og samtidig forbedre evnen til å avdekke og iverksette tiltak mot de som bryter regelverket. Det ble med bakgrunn i dette anbefalt å innføre krav om automatiske veiesystemer ved landing, og det ble tilrådet at det stilles flere krav til mottakerne og fasilitetene ved mottaksanleggene.

En utfordring med fiskerikontrollen er mangel på verifiserbare data, og at flere av de opplysningene næringen er pliktige til å oppgi til myndighetene har vært basert på egenrapportering og manuelle løsninger. Det gir muligheter for omgåelser av regelverket. De nye kravene vil bidra til at landet fangst registreres riktig på landings- og sluttseddel, til bedre etterprøvbarehet, og dermed også økt tillit til fiskerinæringen og fiskerikontrollen.

3.2 Nye krav

Nytt regelverk (midlertidig forskrift og endringene i landingsforskriften) gir krav om

- automatiske vekter,
- lagring og overføring (rapportering til Fiskeridirektoratet) av veiedata,
- lagring av hendelsesdata i veiesystemet,
- feilhåndteringssystem,
- elektronisk utveksling av veiedata med seddelsystemet, samt

- krav til registrering av vektene før de tas i bruk.

Alle vekter som brukes ved landing av fisk, inkludert ikke-automatiske vekter når det tillates, skal være en del av et automatisk veiesystem, der vekten er elektronisk tilkoblet og leverer sanntidsdata om alle veiinger til Fiskeridirektoratet. Det automatiske veiesystemet skal koble veiedata fra vektene til landings- og sluttseddel og bruke veiedataene elektronisk til utfylling og klargjøring av seddeldata, før seddelen overføres elektronisk til salgslaget. Salgslaget videregir informasjonen til Fiskeridirektoratet. Hver enkelt vekt som benyttes ved landing skal registreres hos Fiskeridirektoratet før den kan tas i bruk.

Fiskeridirektoratet har sammen med Justervesenet utarbeidet en dataspesifikasjon for kravene til lagring og overføring av veiedata. Det er også utarbeidet en dataspesifikasjon som beskriver hvilke hendelser som skal lagres i veiesystemet. Beskrivelsen er ikke uttømmende, ettersom det blant annet vil bero på type vekt som benyttes.

3.3 Overføring av hendelsesdata

Det opprinnelige forslaget til nye krav inneholdt også et krav til rapportering av hendelsesdataene til Fiskeridirektoratet, og det ble foreslått å innføre de nye kravene i to trinn. Første trinn skulle være å innføre krav til lagring og overføring av veiedata til Fiskeridirektoratet, og i andre trinn: lagring og overføring av hendelsesdata. En kritikk mot forslaget var at det ville gi en risiko for at næringen måtte investere i nye vekter og veiesystem i to omganger.

Fiskeridirektoratet og Justervesenet gikk derfor inn for en endret modell, der kravet til lagring av hendelsesdata ble tatt inn som en del av første trinn, mens kravet om overføring av dataene ble tatt ut. Mye av teknologien knyttet til lagring av hendelsesdata er utviklet og tilgjengelig, og Justervesenet mener dette er et sentralt krav som de ikke ser noen faglige argumenter for å utsette. Lagring av hendelser i veiesystemet er viktig for å dokumentere at veiesystemet brukes rett, og for å kunne kvalitetssikre måleresultatene.

En overføring av hendelsesdata er mer utfordrende, og kravet er derfor tatt ut av forskriften. Overføring av hendelsesdata fordrer et større utviklingsarbeid som bør støttes opp gjennom egne utviklingsprosjekter og ny teknologi.

3.4 Pilotprosjektene i FHF

Det er kostbart og ressurskrevende dersom hver enkelt mottaker skal utvikle maskin- og programvare som effektivt kan møte de nye kravene. Det ble derfor i mai 2022 utlyst midler til pilotprosjekter i regi av Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfinansiering (FHF). Tre søkere ble tildelt finansiering og prosjektdeltagelse. Det ble opprettet to prosjekter for utvikling og tilpasning av teknologi og programvare for automatiske veiesystemer ved landing av hvitfisk, og ett prosjekt for landing av pelagisk fisk. Prosjektene startet opp rundt årsskiftet 2022/2023. Fiskeridirektoratet og Justervesenet har deltatt i referansegruppen for det pelagiske prosjektet, og som observatører i de to andre prosjektene.

Gjennom prosjektene har hovedmålet vært å utvikle, samt tilpasse eksisterende teknologi og programvare ved tre pilotbedrifter, to for mottak av hvitfisk og ett for mottak av pelagisk fisk. Det er tatt opp som ønske i prosjektene at salgslagene samordner sine seddelsystemer.

Det sto i prosjektutlysningen at teknologien skal ivareta kvaliteten på fisken, ha kapasitet tilpasset produksjonsprosessen ved ulike type mottaksanlegg, kunne brukes uavhengig av vektleverandør og veiesystem, ha et plasseffektivt og hygienisk design, være brukervennlig og enkelt å betjene, tilfredsstillende kravene satt av Fiskeridirektoratet og Justervesenet, konkurransedyktig pris, ivareta gjeldende krav til HMS, samt ha vært gjennom feilretting og testinger for å sikre at teknologien fungerer optimalt og kommer fiskerinæringen til nytte.

Dato for ferdigstilling for prosjektene ble satt til 1. juli 2024. Hvitfiskprosjektet utført av K2 Multipack er avsluttet og sluttrapporten er levert. De to andre prosjektene der Marel var med som leverandør av vekt og programvaresystemer, fikk forlenget sluttdato til 1. januar 2025 og 1. mai 2025. Prosjektene ble satt på vent i januar 2025. Prosjektene er nå i avslutningsfasen.

Arbeidet utført i de tre pilotprosjektene vil være til hjelp for fiskerinæringen med å utvikle og implementere løsninger som ivaretar de nye kravene.

4. Tilrettelegging for de nye kravene

Det må legges til rette for at de nye kravene kan etterleves fra henholdsvis 1. januar 2027 og 1. januar 2028. Dette gjelder både for Fiskeridirektoratet og fiskerinæringen. Det vil fremover fortsatt være behov for Fiskeridirektoratets oppfølging av ulike utviklingsprosjekter, og for avklaringer og bistand med hensyn til nye rutiner, teknologi og utstyr. De nye kravene fordrer også at salgslagene gjør nødvendige tilpasninger i seddelsystemet.

Fiskeridirektoratet vil frem mot ikrafttredelse prioritere nødvendig digitalt utviklingsarbeid. Fiskeridirektoratet er blant annet i prosess med å utvikle et API som vil bli tilgjengeliggjort for leverandørene til å teste ut funksjonalitet for overføring av veiedata. Datapunkter for testmottak og beskrivelse av API tar utgangspunkt i dataspesifikasjonen utviklet for veiedata. For å unngå at næringen må overføre de samme dataene flere ganger og til flere steder, arbeides det også med en løsning for rapportering og utveksling av data sammen med Justervesenet. Det ses i tillegg på den interne driften av dataene med funksjoner for deling av data med andre kontrollmyndigheter.

Fiskeridirektoratet vil følge utviklingen i de ulike prosessene i næringen fremover, og vil ved behov bidra med nødvendige avklaringer og informasjon.

5. Overgangsordning og dispensasjoner

5.1 Innledning

De nye kravene skal etterleves fra 1. januar 2027 for pelagisk sektor, og fra 1. januar 2028 for landinger av hvitfisk, skalldyr og øvrige viltlevende marine ressurser.

Næringen har lenge etterspurt forutsigbarhet med hensyn til hvilke krav som kommer. Forutberegnelighet ble blant annet tatt opp som nødvendig for å komme videre i arbeidet med utviklingsprosjektene til FHF, og for leverandører for utvikling av nye systemer og teknologi. Kravene er nå vedtatt og utviklingsprosjekter og prosesser som har lagt på vent kan fortsette. Det er viktig at dette arbeidet prioriteres fremover, slik at nødvendige tilpasninger og tekniske løsninger er på plass når regelverket trer i kraft.

For de aktørene som må anskaffe nye vekter i tidsrommet fra forskriften ble vedtatt og frem til den trer i kraft, og det på dette tidspunktet ikke finnes tilgjengelige løsninger for lagring av hendelsesdata i vekten, foreslår Fiskeridirektoratet at det etableres en overgangsordning. Det vil i tillegg være behov for å gi dispensasjon for enkelte mottakere og for enkelte tilfeller når de nye kravene trer i kraft. Dette beskrives nærmere i punkt 5.2 og 5.3.

5.2 Overgangsordning

Et av målene med vår tilnærming til innføring av de nye kravene, er å begrense risikoen for at mottaksanlegg må skifte vekt og veiesystem i flere omganger og innenfor en kort tidsperiode. En slik risiko kan reduseres ved å etablere en overgangsordning som gjør det mulig for næringen å tilpasse seg de nye kravene uten unødvendige økonomiske byrder.

Dersom det ved et mottaksanlegg er et umiddelbart behov for å kjøpe ny hovedvekt i perioden fra kravene ble vedtatt og frem til ikrafttredelse, og det ennå ikke finnes løsninger på markedet for lagring av hendelsesdata lokalt i vekten eller i veiesystemer, foreslår vi at anlegget kan søke om å inngå i en overgangsordning. Ordningen vil innebære et midlertidig fritak fra kravet til lagring av hendelsesdata. Fritaket vil gjelde fra de nye kravene trer i kraft og ut en fastsatt periode. Innenfor denne perioden må mottaksanlegget få på plass systemer for lagring av hendelsesdata i henhold til forskriften. Det kan også tenkes at vektleverandører i denne overgangsperioden kan tilby oppgraderingsløsninger som gjør at vekten tilfredsstiller kravene til lagring av hendelsesdata, uten at det blir nødvendig å kjøpe ny vekt.

Fiskeridirektoratet foreslår at overgangsperioden settes til inntil tre år fra kravene trer i kraft.

Denne overgangsordningen vil kun omfatte mottakere som må bytte ut hovedvekten av tekniske årsaker for å kunne opprettholde normal produksjon og drift ved mottaksanlegget, og det ikke er mulig å reparere vekten(e). Ordningen vil være søknadsbasert.

Overgangsordningen vil gi næringen fleksibilitet og en mulighet til å spre kostnadene for nye investeringer som ikke kan vente og som må gjøres før regelverket trer i kraft, over et litt lengre tidsrom. Samtidig unngås risikoen for at nye investeringer vil ha kort levetid. Det vil være urimelig å kreve at mottakere som har et umiddelbart behov for å gå til innkjøp av nye vekter i dette tidsrommet, kort tid etter en slik større investering, igjen må anskaffe ny vekt straks ny teknologi og nødvendige løsninger er tilgjengelig.

En ny vekt koster alt mellom noen hundre tusen NOK og flere millioner NOK, avhengig av type vekt og bruksområde. Den foreslåtte overgangsordningen vil spare de aktørene det gjelder for store økonomiske byrder. En ulempe er at det vil ta lengre tid å få innført alle de nye kravene i hele næringen, dette er også en grunn for at overgangsordningen foreslås avgrenset til tre år. I tillegg vil ordningen kreve ulik oppfølging og kontroll med mottaksleddet i perioden. Aktører og mottaksanlegg med behov for å inngå i ordningen antas imidlertid at vil utgjøre en mindre gruppe. Det forventes at de fleste aktører kan vente med å investere i nye vekter til løsningene for lagring av hendelsesdata er tilgjengelig på markedet.

Fiskeridirektoratet vil følge opp med nødvendig veiledning, avklaringer og bistand.

5.3 Dispensasjoner og forslag til dispensasjonsordning

5.3.1 Innledning

Regelverket skal i størst mulig grad gjelde likt for alle aktører. Nytt regelverk åpner likevel for at Fiskeridirektoratet i særlige tilfeller kan gi dispensasjon fra både kravet til automatisk vekt, og fra kravene som er satt til det automatiske veiesystemet.

Det legges ikke opp til en generell dispensasjonsordning der det gis dispensasjon for enkelte aktører fra hele det nye regelverket. Krav om et automatisk veiesystem med lagring og overføring av veiedata, samt elektronisk utveksling av veiedata med seddelsystemet, skal følges av alle uavhengig av størrelse.

Vi ser at det imidlertid kan være behov for å gi dispensasjon for enkelte mottakere og for enkelte tilfeller fra kravet om bruk av automatisk vekt, og fra kravet om lagring av hendelsesdata. Vi har blant annet forståelse for at anlegg som tar imot en begrenset mengde fisk bør kunne få dispensasjon basert på en kost-nytte-vurdering, og vi foreslår at det legges opp til en dispensasjonsordning for de minste mottakene med hensyn til omsetningsverdi. Fiskeridirektoratets forslag til dispensasjonsordning beskrives i punkt 5.3.3.

5.3.2 Dispensasjon fra kravet til bruk av automatisk vekt

Det står i midlertidig forskrift om automatiske vekter og automatiske veiesystemer ved mottak av pelagisk fisk § 3 første ledd, og landingsforskriften § 6 første ledd at mottaker skal ha automatisk vekt egnet til bruk ved landing av fisk. Forskriftene gir unntak fra hovedregelen for noen type landinger og for noen arter. Dette følger av henholdsvis § 3 andre ledd og § 6 andre ledd hvor det står at en egnet ikke-automatisk vekt kan benyttes ved landing av fryst fisk og rensefisk, for veiing av utsortert pelagisk fanget fisk og fisk som sorteres ut til produksjon av farse-, mel og oljeprodukter i henhold til landingsforskriften § 5 andre ledd, for veiing av fisk som mottas på annen måte enn i første hånd, med unntak av avskjær som mottas ved industrianlegg, og for veiing av bifangst.

Dersom det er behov for å kunne benytte en ikke-automatisk vekt utover disse angitte tilfellene, kan det søkes om dispensasjon med hjemmel i den midlertidige forskriften § 3 sjette ledd og landingsforskriften § 6 sjette ledd, hvor det står:

«Fiskeridirektoratet kan i særlige tilfeller gi dispensasjon fra kravene til vekt. Det skal ved dispensasjon fra kravet om bruk av automatisk vekt tas hensyn til mengden fisk som landes og antall landinger hvert kalenderår, samt kostnadene i forbindelse med anskaffelse av slikt utstyr. Fiskeridirektoratet beslutter hva som er et særlig tilfelle og kan fastsette vilkår til dispensasjoner gitt etter denne bestemmelsen.»

Kriteriet for dispensasjon er at det foreligger et særlig tilfelle, og i vurderingen av om det foreligger et særlig tilfelle skal det tas hensyn til mengden fisk som landes på mottaksstedet, antall landinger hvert kalenderår og kostnadene i forbindelse med anskaffelse av utstyr. Det er med denne dispensasjonshjemmelen tenkt på de minste mottaksanleggene, og med små mottaksanlegg er det igjen tradisjonelt tenkt på mottakere og mottaksanlegg som tar imot et mindre antall små blandingsfangster fra mindre fartøygrupper lokalt.

Søknader om dispensasjon fra kravet til bruk av automatisk vekt, vil i tillegg til omsetningsverdi måtte vurderes og ses i sammenheng med type mottaksanlegg, mottaksstruktur og hvordan fangsten mottas og eventuelt produseres på mottaksstedet. Vi ser at det for eksempel kan være mindre mottaksanlegg hvor omsetningsverdien er forholdsvis høy, men hvor fangsten mottas og håndteres på en slik måte at det ikke er formålstjenlig med bruk av automatisk vekt. Mottaksanlegg med særlig små fangstmengder kan også ha liten nytte av automatisk vekt.

Hva som vil kunne anses som særlige tilfeller, vil med bakgrunn i dette typisk være landing til mobile kjøpestasjoner, restauranter, detaljister og ved kaisalg hvor mottaksstedet og mengden fisk som mottas i seg selv tilsier at det ikke er hensiktsmessig å bruke en automatisk vekt. Det vil også være tilfeller som landing til mindre mottaksanlegg med mye manuell behandling av fangsten fra den mottas og frem til seddelen er ferdig utfylt og signert.

Fiskeridirektoratet mottar gjerne innspill spesielt på dette, om det er bestemte arter eller type landinger hvor det ikke vil være formålstjenlig, eller praktisk svært utfordrende med bruk av automatisk vekt, og hvor kostnadene dermed ikke står i forhold til nytten.

De minste mottaksanleggene med tanke på antall landinger per kalenderår og kvantumet som mottas, benytter i dag i stor grad ikke-automatiske vekter ettersom dette anses best egnet slik mottakene er innrettet, med mindre grad av sammenhengene produksjonslinjer og manuell behandling av fangsten. Dette gjelder spesielt hvitfiskanlegg og anlegg som tar imot skalldyr.

Å anskaffe automatisk vekt ved denne type mottaksanlegg vil som nevnt kunne kreve større investeringer med behov for tilpasninger av den automatiske vekten, samt anskaffelse av nytt produksjonsutstyr i tilknytning til vektsystemene. En slik investering vil for enkelte aktører ta lang tid å tjene inn, og i ytterste konsekvens medføre kostnader disse ikke vil tåle. Dette er et moment som vil bli tatt med i vurderingen ved behandlingen av disse søknadene.

5.3.2 Dispensasjon fra kravet til automatisk veiesystem

Fiskeridirektoratet kan med hjemmel i midlertidig forskrift om automatiske vekter og automatiske veiesystemer ved mottak av pelagisk fisk § 4 åttende ledd og landingsforskriften 6a åttende ledd, i særlige tilfeller gi dispensasjon fra krav satt til det automatiske veiesystemet. Det kan gis dispensasjon fra kravene om at mottaker skal ha et automatisk veiesystem bestående av en eller flere vekter som angitt i den midlertidige forskriften § 3 første og andre ledd, og landingsforskriften § 6 første og andre ledd, samt andre komponenter som er nødvendige for å sikre at all fisk som mottas veies, og at veie- og hendelsesdata lagres lokalt i vekten eller i veiesystemet, og fra kravet om at veiedata overføres til direktoratet.

Søknader om dispensasjon med hjemmel i § 4 åttende ledd og landingsforskriften § 6a åttende ledd vil bli vurdert konkret ut fra hvert enkelt tilfelle. Det legges opp til en svært begrenset bruk av dispensasjonsadgangen, med unntak for kravet om lagring av hendelsesdata, som står beskrevet nærmere i punkt 5.3.3.

Dispensasjonsadgangen vil for alle andre tilfeller enn søknader om dispensasjon fra kravet om lagring av hendelsesdata, praktiseres strengt og kun være en ren sikkerhetsventil. Det kan oppstå uventede situasjoner og tilfeller hvor det vil være nødvendig å vurdere dispensasjon.

5.3.3 Fritak fra kravet om automatisk vekt og hendelsesdata (dispensasjonsordning)

Det foreslås at det etableres en dispensasjonsordning hvor det kan gis fritak fra kravet om bruk av automatisk vekt og fra kravet til lagring av hendelsesdata for de minste mottaksanleggene med hensyn til omsetningsverdi.

Det er et mål å legge til rette for sysselsetting, bosetting og verdiskaping i kystsamfunnene. I tråd med dette er det nødvendig å legge til rette for små mottaksanlegg, at disse kan drifte lokalt i eget nærområde uten for store utgifter. Enkelte fiskeri er allerede preget av få kjøpere og lange avstander fra der fiskeriene foregår til nærmeste mottaksanlegg. Lange avstander mellom mottaksanlegg kan få betydning for kvaliteten på fisken som landes og omsettes. Det gir samtidig de større anleggene et konkurransefortrinn, ettersom disse har bedre forutsetninger for å bære kostnadene med nye investeringer, og vil fortsatt motta fangst fra de fartøyene som ikke har utfordringer med å gå lengre avstander for å få levert fangsten.

Fiskeridirektoratet og Justervesenet anbefaler ut fra en kost-nytte-vurdering en samlet verdi for årlig førstehåndsomsetning som en enkel og kontrollerbar kvalifiserende grense for en slik dispensasjonsordning med hjemmel i midlertidig forskrift §§ 3 sjette ledd og 4 åttende ledd, og landingsforskriften §§ 6 sjette ledd og 6a åttende ledd.

Fiskeridirektoratet foreslår at mottaksanlegg med en samlet førstehåndsomsetning per kalenderår på mindre enn 15 mill. NOK, kan få dispensasjon fra kravet om bruk av automatisk vekt, og fra kravet om hendelsesdata. Dispensasjonene vil være tidsbegrenset, men med mulighet for forlengelse. Søknadskriteriet og innslagspunktet for dispensasjon vil baseres på gjennomsnittet av de tre siste års omsetning ved mottaksanlegget.

Det presiseres at ved dispensasjon fra kravet til bruk av automatisk vekt, skal det benyttes en ikke-automatisk vekt som inngår i det automatiske veiesystemet. Det vil si at den ikke-automatiske vekten skal være tilkoblet det automatiske veiesystemet og lagre, overføre og utveksle data til seddelsystemet.

Kravet om fortløpende veiing av all landet fangst er helt sentralt for vår kunnskap om ressursuttaket, og plikten til å oppgi opplysninger om fangsten som landes på en landings- og sluttseddel er en av de viktigste pliktene aktørene i næringen har for å sikre at høstingen av de villlevende marine ressursene er i tråd med gjeldende regler og kvoter. Dette er bakgrunnen for at innslagspunktene ikke settes høyere.

Av totalt rundt 730 virksomheter (mottaksanlegg), har omtrent 600 en førstehåndsomsetning på mindre enn 15 mill. NOK, og av disse igjen har omtrent 550 en omsetning på under 5 mill. NOK. Dette er i hovedsak små mottaksanlegg, restauranter og detaljister som tar imot en mindre mengde fisk og veier denne på ikke-automatiske vekter. Mobile kjøpestasjoner, innbefattet alle registrerte kjøpssteder, og aktører som driver kaisalg, inngår i disse tallene.

Virksomhetene med en førstehåndsomsetning på under 15 mill. NOK står for omtrent 3 % av den samlede fangstverdien, og for omtrent 2 % av totalkvantumet som landes målt i rundvekt.

Tallene er hentet fra innsendte sluttsedler for fangståret 2025 for landinger i Norge (alle tall for 2025 er basert på foreløpige tall). Fangst som ikke omsettes ved landing, for eksempel

levert til nøytrale fryselagre, er ikke tatt med. Dette er mottaksanlegg hvor det stort sett mottas et stort kvantum per kalenderår, og som ikke vil falle inn under dispensasjonsordningen.

De fleste mottaksanlegg med en samlet omsetning per kalenderår på under 15 mill. NOK har i dag vekter som kan lagre, eller forholdsvis lett kan oppgraderes til å kunne lagre og overføre veiedata, slik at vekten kan inngå i et automatisk veiesystem og brukes videre dersom det ikke stilles krav om funksjon for lagring av hendelsesdata. Fiskeridirektoratet er av den oppfatning at det kan være en uforholdsmessig stor kostnad å måtte kjøpe inn ny vekt ved mange av disse anleggene, sett opp mot nytten og virksomhetens omsetning og inntjening per kalenderår.

Innføringen av nye krav må stå i et rimelig forhold til det som ønskes oppnådd. Formålet med landingsforskriften er blant annet å sikre korrekt ressursregistrering, og dette mener vi vil ivaretas ved disse minste mottaksanleggene også for de tilfellene hvor det gis dispensasjon fra kravet om automatisk vekt og fra kravet om lagring av hendelsesdata. Ved disse anleggene går det mindre fisk over vekten ved hver landing, slik at både tilsiktede og utilsiktede feil ved veiing og registrering av kvantumet som landes, vil antas å ha en lavere konsekvens enn tilsvarende feil ved et større anlegg. Mottaksanleggene er også enklere å kontrollere.

For å opprettholde mottaksstrukturen langs kysten og samtidig sikre at den minste flåten får omsatt fangsten på en sikkerhetsmessig forsvarlig og økonomisk lønnsom måte, foreslår Fiskeridirektoratet den beskrevne dispensasjonsordningen. De mottaksanleggene som inngår i dispensasjonsordningen, vil bli fulgt opp med egne tilpassede kontroller.

5.4 Vilkår ved dispensasjon

Ved dispensasjon fra kravet til bruk av automatisk vekt, vil det i utgangspunktet ikke være aktuelt å sette vilkår utover at det skal benyttes en ikke-automatisk vekt som inngår i det automatiske veiesystemet. For de tilfeller det gis dispensasjon fra kravet om hendelsesdata, kan det være aktuelt å sette vilkår om at hendelser i vekten dokumenteres/loggføres manuelt.

6. Økonomiske og administrative kostnader

De nye kravene til automatiske vekter og veiesystem vil bidra til å fremme at fangst landes og registreres riktig på landings- og sluttseddel. Det vil i tillegg gi bedre etterprøvbarhet og dokumentasjon av ressursuttaket, og dermed også en bedre og mer effektiv ressurskontroll.

For næringen vil innføringen av de nye kravene være positivt ettersom det vil fremme like konkurransevilkår og øke tilliten til fiskerinæringen. Det vil imidlertid også få store praktiske og økonomiske konsekvenser for næringen i en overgangsfase. Når det gjelder de praktiske og økonomiske kostnadene med tilrettelegging, utvikling og anskaffelse/oppgradering av vekter og veiesystem, så er dette beskrevet, vurdert og kommentert i tidligere høringsrunder. Den foreslåtte overgangsordningen og mulighetene for dispensasjon hvor dette er nødvendig, vil gjøre tilpasningene til det nye regelverket mindre belastende og lette økonomiske byrder.

For Fiskeridirektoratet vil de nye kravene i en overgangsfase medføre tett oppfølging med næringen og økt kontrollaktivitet. Det vil være behov for en innsats med å utarbeide og distribuere nødvendig informasjon og veiledning til næringen, samt ulike interne veiledere.

Det må også legges til rette for mottaket av veiedataene og et nytt vektregister, samt at det må foretas nødvendige tilpasninger i eksisterende system for mottak av landings- og sluttsedler.

Den foreslåtte overgangsordningen og dispensasjoner, vil medføre at det tar lengre tid å få innført alle de nye kravene i hele næringen, og det vil kreve ulik oppfølging og kontroll med aktørene og mottaksanleggene i en overgangsperiode. Dette ser vi imidlertid at vil være nødvendig for å få til en god overgang og innføring til nytt regelverk.